

Til:
UH-Lovutvalget

Dato:
05.06.2019

SAMSKIPNADSRÅDET

Samskipnadsrådet er samarbeidsorganet for landets 14 studentsamskipnader, som tilbyr et bredt omfang av velferdstjenester til om lag 273 000 studenter. Studentsamskipnadene er ideelle private aktører som sørger for at studentene får et helhetlig tjenestetilbud spesielt tilpasset studiesituasjonen.

Samskipnadsrådet takker for muligheten til å komme med innspill til UH-lovutvalgets arbeid med gjennomgang av UH-regelverket og overflatene til samskipnadsregelverket.

BAKGRUNN FOR INNSENDING AV DETALJERTE FORSLAG

1. april møtte Samskipnadsrådet Lovutvalget for å presentere våre innspill til utvalgets arbeid med gjennomgang av regelverket for utdanningsinstitusjonene og samskipnadene. Samskipnadsrådets hovedinnspill var å sammenfatte, forenkle og tydeliggjøre lovverket som omfatter studentsamskipnadene.

I forlengelsen av dette etterspurte Lovutvalget konkrete innspill til lovtekst for å sikre bedre vern for styremedlemmer valgt blant studentene og forpliktende samarbeid mellom institusjon og samskipnad. Dette notatet inneholder vurdering og begrunnelse etterfulgt av forslag til endringer av lov eller forskrift.

BEDRE VERN FOR STYREMEDLEMMER VALGT BLANT STUDENTENE

Samskipnadsrådet har tatt til ordet for at studenter i styret må ha et bedre vern, eksempelvis på lik linje som representanter valgt blant de ansatte. Det vesentlige skille er at medlemmer valgt blant studenter kan avsettes av valgforsamlingen, mens styremedlemmer valgt blant ansatte ikke kan fjernes av de som har valgt dem (hjemmel i aksjeloven). Årsaken er at aktsomhetsnormen er lik for alle styrets medlemmer. Alle styrets medlemmer er på lik linje forpliktet til å forholde seg til selskapets beste, selv om det f.eks. kan være i konflikt med hva de ansatte ønsker. Dette vernet bidrar til at styret kan forvalte sine oppgaver som et kollegium. Likevel er det slik at forskrift om studentsamskipnader (§6) gjør at styremedlemmer valgt blant studentene i tillegg må stå til ansvar for de som valgte de.

FORSKRIFT OM STUDENTSAMSKIPNADER §6

Et styremedlem har rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute dersom særlig grunn foreligger. Styret og den som har valgt/oppnevnt styremedlemmet skal gis rimelig forhåndsvarsel.

Utdanningsinstitusjonenes styremedlemmer kan avsettes av den som har oppnevnt styremedlemmet.

Studentenes styremedlemmer kan avsettes etter tilsvarende prosedyre som i § 3. For slikt vedtak kreves 2/3 flertall. Studentorganet kan fastsette krav til større flertall.

AKSJELOVEN § 6-7, ANDRE LEDD

Et styremedlem kan avsettes av den som har valgt styremedlemmet. Dette gjelder ikke et styremedlem som er valgt etter § 6-4, jf § 6-5.

§ 6-4, jf § 6-5. viser til ansattes rett til å velge styremedlemmer

Forslag 1: Endring av forskrift om studentsamskipnader §6, tredje ledd

Styremedlemmer valgt blant studenter kan ikke avsettes av valgforsamlingen.

RETT TIL Å TREKKE SEG

Samskipnadsrådet ser ikke grunnlag for at det skal være strengere bestemmelser om styremedlemmers rett til å tre tilbake i forskrift om studentsamskipnader enn det er i aksjeloven. Derfor foreslår Samskipnadsrådet at forskriften §6, første ledd, endres slik at den er i samsvar med aksjeloven. Endringen innebærer å stryke “dersom særlig grunn foreligger”. Dette er et forslag som vil ha liten praktisk betydning, men bidrar til klarspråk og samsvar.

Forslag 2: Endring av forskrift om studentsamskipnader §6, første ledd

Et styremedlem har rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute.

Styret og den som har valgt/oppnevnt styremedlemmet skal gis rimelig forhåndsvarsel

SAMARBEID MELLOM INSTITUSJONER OG SAMSKIPNAD

I møte med lovutvalget 1.april ble følgende punkter spilt inn av Samskipnadsrådet:

- Ansvar og plikt for å sikre et godt og helhetlig læringsmiljø må forankres tydeligere i UH-loven og samsvare med samskipnadsloven og tilhørende forskrift.
- UH-loven spesifiserer ikke plikt om fri stasjon. Denne plikten bør være en del av UH-lovens kapittel om læringsmiljø (ev. UH-loven vise til samskipnadsloven).
- Samarbeid og tydelig ansvarsdeling mellom institusjon og samskipnad (jf kap. 6 i forskriften om samskipnader) bør også synliggjøres i UH-loven (samsvar!)

Det er spesielt siste punkt lovutvalget ønsket en konkret tilbakemelding på hvordan kan innlemmes i lov- og forskrift. Et godt samarbeid mellom utdanningsinstitusjon og samskipnad er utfordrende å regelfeste. Det er ikke ønskelig å detaljstyre samarbeidet for mye, men samtidig er det enkelte plikter som bør synliggjøres (fri stasjon er blant de).

ANSVARET FOR STUDENTENES VELFERD I DAGENS LOVVERK

Studentsamskipnadene har til oppgave å ta seg av studentenes velferdsbehov ved det enkelte lærested.

(jf. §3. Lov om studentsamskipnader)

Utdanningsinstitusjonen har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø

(jf. §5. Lov om studentsamskipnader)

Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentsamskipnadene, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

(jf. §4-3. Lov om universiteter og høyskoler)

UTDANNINGSINSTITUSJONENES ANSVAR

Plikter som pålegges virksomheten bør så langt det lar seg gjøre hjemles i den loven som gjelder for virksomheten. Dette gjelder både UH-loven og fagskoleloven. Dette gjelder spesielt §5,

Utdanningsinstitusjonens ansvar for studentenes velferd, hvor blant annet fri stasjon er eksplisitt nevnt som en plikt.

Forslag 3: Utdanningsinstitusjonenes ansvar

Samskipnadsloven §5 om utdanningsinstitusjonenes ansvar bør omskrives og innlemmes i UH-loven

**alternativt kan en mer overordnet formulering som inkluderer fri stasjon være hensiktsmessig i loven, med henvisning til utfyllende forskrift.*

TILKNYTNINGSRETT/PLIKT

Plikten og retten til å være del av en samskipnad må også inn i institusjonenes regelverk.

Samskipnadsloven §4 må derfor tilpasses inn i UH-loven og Fagskoleloven. Rådet mener fortsatt at utdanningsinstitusjon skal ha både rett og plikt til å være tilknyttet en samskipnad og fagskoler skal ha en rett (mulighet til) å være tilknyttet en samskipnad.

Forslag 4: Tilknytningsrett/plikt

Samskipnadsloven §4 om tilknytningsplikt/rett bør inn i UH-loven og Fagskoleloven.

**er allerede nevnt i Fagskoleloven*

LÆRINGSMILJØ OG STUDENTVELFERD

Både [Universell](#) og [NSO](#) har tatt til ordet for en mer omfattende definisjon av læringsmiljø i UH-loven. Samskipnadsrådet mener det er viktig at institusjonene legger til rette for et godt læringsmiljø, også psykososialt, og at ansvaret for tilsynet klargjøres/tydeliggjøres.

En eventuelt ny definering av læringsmiljø må også gjenspeiles i Samskipnadsloven.

For å ha en tydelighet bør samskipnadens rolle knyttes til oppgavene samskipnadene er gitt i samskipnadsloven §3 og forskrift §8, og ikke nødvendigvis direkte koblet til læringsmiljøbegrepet i UH-loven. En mulig løsning er at beskrivelsen av, og ansvar for, studentvelferd/ studentvelferdstjenester står som en egen paragraf i et eventuelt nytt kapittel om læringsmiljø i UH-loven. I tillegg vil ansvaret tydeliggjøres ved at Samskipnadsloven §5 innlemmes i UH-loven (jamfør forslag 3).

Ansvaret for henholdsvis læringsmiljø og studentvelferd kan klargjøres og samsvares på følgende måte i både i UH-loven, Fagskoleloven og Samskipnadsloven:

Forslag 5: Læringsmiljø

Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø, herunder ... (i tråd med definisjonen av læringsmiljø lovutvalget fastsetter).

Forslag 6: Innlemme Samskipnadens ansvar for studentvelferd

Studentsamskipnadene har til oppgave å ta seg av studentenes velferdsbehov ved det enkelte lærested.

**her kan en henvisning til utfyllende forskrift være hensiktsmessig*

På vegne av Samskipnadsrådet,

Lisbeth Dyrberg

Styreleder